

Revisionsrapport

Granskning av delårsrapport 2022-08-31

2022-10-07

Diarienummer: KS9 2022-
Datum: 2022-10-07
Handläggare: Peter Alexanderson, John Johansson KPMG
Organisation: Revisionskontoret, Linköpings kommun

Sammanfattning

Syftet med granskningen är att besvara följande frågor:

- Är delårsrapporten utformad och upprättad enligt lag om kommunal bokföring och redovisning och enligt rekommendationer från RKR 17?
- Ger delårsrapporten en rättvisande bild av resultat och ställning?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda finansiella målen, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för verksamheten, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Analysen av årets resultat och den ekonomiska ställningen ger en rättvisande bild utifrån de redovisningsprinciper som angivits. Vidare bedöms förvaltningsberättelsen ge en översiktlig beskrivning av verksamhetens utveckling.

Kommunen gör avsteg från följande lagkrav, vilket uppges i årsredovisningen:

- Likt varje år sedan den s.k. blandmodellen för redovisning av pensioner infördes har kommunen enligt beslut i fullmäktige gjort avsteg från den lagstadgade redovisningsprincipen och redovisat pensionerna enligt fullfonderingsmodellen avseende pensioner intjänade före 1998.
- Kommunen upplyser om att de i redovisningen gör avsteg från lagens krav av pensioner intjänade före 1998.

Vi bedömer utifrån avsteget att delårsredovisningen inte ger en rättvisande bild. Undantas avsteget bedömer vi att delårsredovisningen ger en rättvisande bild av resultat och ställning i kommunen.

Den sammanställda redovisningen ger i allt väsentligt en helhetsbild av kommunens ekonomiska ställning och åtaganden.

Balanskravet redovisas som uppfyllt enligt prognos.

Av kommunens två finansiella mål bedöms ett kunna uppnås och att ett delvis kunna uppnås vid årets slut

Kommunen redovisar att fyra verksamhetsmål kan uppnås och att sju delvis uppnås vid årets slut.

Innehåll

1	Bakgrund	5
2	Syfte och revisionsfrågor	5
3	Avgränsning	5
4	Revisionskriterier	6
5	Ansvarig nämnd/styrelse	6
6	Omfattning, metod och genomförande	6
7	Resultat av granskning räkenskaper	7
7.1	Förvaltningsberättelse	7
7.1.1	Balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen	7
7.1.2	God ekonomisk hushållning - Uppföljning av kommunens mål	7
7.1.2.1	Granskningsresultat	8
7.2	Redovisningsprinciper	10
7.3	Resultat- och balansräkning	10
7.3.1	Avsteg från lagstiftning och rekommendationer	11
7.4	Driftredovisning	11
7.5	Investeringsredovisning	11
7.6	Sammanställd redovisning	12

1 Bakgrund

Enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) ska kommunen minst en gång per år upprätta en delårsrapport. Krav på delårsrapporten samt utformning av densamma framgår av LKBR och rekommendation R17 från rådet för kommunal redovisning (RKR).

I delårsrapporten ska kommunen följa upp sina verksamhetsmål och finansiella mål för god ekonomisk hushållning som beslutats och revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med dessa mål.

Revisorerna ska enligt kommunallagen (12 kap. 2 §) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som kommunfullmäktige beslutat för god ekonomisk hushållning. Revisorernas skriftliga bedömning ska lämnas till fullmäktige inför behandlingen av delårsrapporten.

De sakkunniga på Linköpings kommuns revisionskontor och KPMG har utfört granskningen av kommunens delårsbokslut och delårsrapport på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna. De sakkunnigas rapporter ska bifogas till revisionsberättelsen (kommunallagen 12 kap 12 §).

2 Syfte och revisionsfrågor

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Är delårsrapporten utformad och upprättad enligt lag om kommunal bokföring och redovisning och enligt rekommendationer från RKR 17?
- Ger delårsrapporten en rättvisande bild av resultat och ställning?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda finansiella målen, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för verksamheten, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

3 Avgränsning

Granskningen av delårsrapporten omfattar:

- övergripande granskning av det siffermässiga bokslutet per 2022-08-31.
- förvaltningsberättelsens innehåll och kommunens redovisning av hur målen enligt god ekonomisk hushållning har uppfyllts (både finansiella och verksamhetsmål mål).

Vår granskning har skett i den omfattning som följer av god revisionsred i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKR och Skyrev.

Det innebär att vi planerat och genomfört den översiktliga granskningen för att med begränsad säkerhet försäkra oss att delårsrapporten inte innehåller väsentliga felaktigheter. Granskning har således ej utförts i enlighet med ISA, ISRE 2410 eller den nya standarden för kommunal räkenskapsrevision som träder i kraft 2023.

En översiktlig granskning är begränsad i omfattning och riktar i huvudsakligen in sig på intervjuer och analyser. De granskningsåtgärder som vidtas gör det inte möjligt att sammantaget skaffa en sådan säkerhet kring alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en fullständig revision utförts.

4 Revisionskriterier

Följande regelverk utgör bedömningsgrunder vid analys och bedömningar i granskningen:

- Kommunallag (2017:725).
- Lag (2019:597) om kommunal bokföring och redovisning. (LKBR)
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer samt god redovisningssed i övrigt.
- Fullmäktigebeslut avseende god ekonomisk hushållning.
- Budget för Linköpings kommun för 2022 med plan för 2023-2027.

5 Ansvarig nämnd/styrelse

Kommunstyrelsen.

6 Omfattning, metod och genomförande

Granskningen av delårsrapporten omfattar:

- förvaltningsberättelse
- resultaträkning
- balansräkning
- noter
- drift- och investeringsredovisning
- sammanställd redovisning

För att bedöma förutsättningar för uppfyllelse av de finansiella målen och efterlevnad av lag och rekommendationer har vi analyserat redovisade dokument som bedöms vara relevanta för granskningen såsom räkenskapsunderlag, kommunens delårsrapport och den sammanställda redovisningen.

Rapporten har faktakontrollerats av tjänstepersoner inom kommunstyrelsens förvaltning.

7 Resultat av granskning räkenskaper

I delårsrapporten kan kommunen välja att tillhandahålla information i mindre omfattning än i årsredovisningen med avseende på snabb information och att användare av delårsrapporten förutsätts ha tillgång till kommunens senaste årsredovisning. Delårsrapporten ska lämna information om händelser och omständigheter som avser tiden efter den senaste årsredovisningen.

7.1 Förvaltningsberättelse

Den förenklade förvaltningsberättelsen ska minst innehålla följande avsnitt:

- *Händelser av väsentlig betydelse.*
- *En bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen*
- *Redovisning om hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten.*
- *Upplysningar om kommunens och kommunkoncernens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning.*

Vi bedömer att Kommunens delårsrapport i allt väsentligt innehåller de krav som beskrivs i lag och rekommendation 17

Rekommendation: Förvaltningsberättelsen är omfattande i sitt format. För att göra förvaltningsberättelsen ännu bättre och öka läsbarheten rekommenderas att den ekonomiska analysen under rubrikerna ”god ekonomisk hushållning och finansiella mål”, och ”analys av resultat och ekonomisk ställning” hålls ihop i ett avsnitt.

7.1.1 Balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen

Förvaltningsberättelsen innehåller en utvärdering av den ekonomiska ställningen och upplysningar om årets resultat efter balanskravsjusteringar.

Det prognostiserade balanskravsresultatet på helår uppgår till 247 mnkr att jämföra med det prognostiserade resultatet som uppgår till – 588 mnkr.

Vi noterar att kommunens justering för orealiserade förluster har redovisats om 838 mkr, vilket avviker mot de orealiserade förlusterna enligt resultaträkningen med 16 mkr. Kommunen har upplyst om det i delårsbokslutet. Vi rekommenderar kommunstyrelsen att utreda differensen inför bokslutet 2022.

7.1.2 God ekonomisk hushållning - Uppföljning av kommunens mål
I kommunallagen 11 kap 1 och 6§ framgår de lagstadgade kraven på kommunens finansiella mål och verksamhetsmål. Enlig RKR:s rekommendation 17 ska delårsrapporten innehålla upplysningar om kommunens och kommunkoncernens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning.

I reglemente för Linköpings kommun beskrivs modellen för mål- och verksamhetsstyrningen. Modellen är en del av kommunens budget. Målen ska

fastställas inom fem målområden och målen ska vara visionära och långsiktiga till sin karaktär. Kommunfullmäktige kan i kommunens budget ge strategiska utvecklingsuppdrag till kommunstyrelsen och nämnderna.

För en närmare beskrivning av kommunens mål- och resultatstyrning hänvisas till Reglemente för Linköpings kommun.

Enligt kommunens riktlinje för god ekonomisk hushållning¹ utgör mål och indikatorer för kommunens ekonomi (i Strategisk plan) god ekonomisk hushållning i Linköpings kommun. Riktlinjen är från 2013.

Varje nämnd har att besluta om vilka mål de ska bidra till. Av detta följer att alla nämnderna inte har beslutat om mål inom alla målområden.

I vår analys av måluppfyllelsen har vi utgått från kommunens redovisning i delårsrapporten och kommunens modell för bedömningen av måluppfyllelsen. Nedan redovisas resultatet av vår granskning.

7.1.2.1 Granskningsresultat

Kommunfullmäktige har i kommunens budget för 2022 med plan 2023-2027 fastställt 13 kommunövergripande mål av betydelse för god ekonomisk hushållning, fördelade på fem målområden. I budgeten finns också 9 kommunövergripande uppdrag och 29 nämndspecifika uppdrag. I bilaga till budgeten finns också KS-indikatorer som ska spegla viktiga förhållanden för kommunens resultat och Linköpings utveckling.

Två av kommunens mål är finansiella mål och 11 mål är verksamhetsmål.

I delårsrapporten lämnar kommunstyrelsen en uppföljning av mål, uppdrag och KS-indikatorerna. Kommunen bedömer att 6 av de 13 kommunövergripande målen kommer att uppnås vid årets slut.

Kommunstyrelsen upplyser i delårsrapporten per den 31 augusti för 2022 om att målbedömningen ska ses som en bedömning av om kommunen är på rätt väg och i vilken grad det aktuella målet uppnåtts under året snarare än om det långsiktiga kommunövergripande målet faktiskt har uppnåtts.

De mål som följts upp i delåret är de samma som i kommunens budget för 2022.

7.1.2.2 Fullmäktiges finansiella mål för god ekonomisk hushållning

Kommunen har två finansiella mål.

- Kommunövergripande mål: Kostnadseffektiv verksamhet
- Kommunövergripande mål: Hållbar ekonomi

¹ Riktlinjer för god ekonomisk hushållning samt hantering markeringar och resultatutjämningsreserv, kommunfullmäktige 2013 - dnr KS 2013 – 343

Till respektive mål finns aktiviteter och indikatorer kopplade. Kommunen bedömer att målen till stor del kommer att uppnås.

Kommunövergripande mål: Kostnadseffektiv verksamhet

Kommunen redovisar att en 1 av 4 indikatorer kommer att uppnås och att 3 indikatorer inte kommer att uppnås vid årets slut. Indikatorn ”E-handelstrohet” når inte målen men visar på en förbättring över tid. Vi bedömer därför att indikatorn som delvis uppnådd.

Vi noterar att kommunen har finansiella placeringar som marknadsvärderas vilket påverkar indikatorn ”Verksamhetens nettokostnad/ skatt och finansnetto”. Den negativa utvecklingen på finansmarknaden har påverkat kommunens resultat och indikatorn ”Verksamhetens nettokostnad/skatt och finansnetto”.

Vår bedömning grundas på kommunens redovisning av de 4 indikatorerna. Vi bedömer med utgångspunkt i att 2 indikatorer delvis kommer att uppnås och att två inte kommer uppnås att målet på årsbasis delvis kan uppnås.

Kommunövergripande mål: Hållbar ekonomi

Vi noterar att kommunen har finansiella placeringarna som marknadsvärderas vilket påverkar indikatormålet ”kommunens resultat ska vara minst 50 mnkr”. Utvecklingen på finansmarknaden har åsamkat kommunen ett stort underskott.

Vår bedömning grundas på att kommunens redovisning av 8 indikatorer. En indikator saknar målvärden (Externt placerade pensionsmedel) men överstiger indikatormålet för 2021. Vi bedömer med utgångspunkt i att kommunen prognostiserar att 6 indikatorer kan uppnås att målet på årsbasis kan uppnås.

7.1.2.3 Bedömning finansiella mål

Vi bedömer att ett av de två finansiella målen kan uppnås och ett delvis kan uppnås 2022.

7.1.2.4 Mål för Verksamheten

I granskningen av kommunens måluppfyllelse har vi i inhämtat styrelsens och nämndernas prognostiserade måluppfyllelse per den 31 augusti 2022. Vi har också tagit del av kommunstyrelsens underlag till bedömning av kommunens måluppfyllelse. Utifrån denna uppsummering kan ett mål uppnås och 10 delvis uppnås. Vi noterar att alla nämnders mål har samma vikt för respektive kommunövergripande mål.

I kommunens bedömningar ingår uppsummeringen av nämndernas redovisning av måluppfyllelsen och omvärldsfaktorer och jämförelser med andra kommuner som har betydelse för den slutliga bedömningen.

Kommunen prognostiserar att 4 av de 11 verksamhetsmålen kan komma att uppnås och att 7 delvis kommer att uppnås vid årets slut.

Detta är en högre måluppfyllelse jämfört med utfallet 2021, då 2 av de 11 målen uppnåddes och 9 delvis uppnåddes.

7.1.2.5 Strategiska utvecklingsuppdrag

Kommunen redogör för att sex kommungemensamma strategiska utvecklingsuppdrag är genomförda och att resterande pågår. Även de uppdrag som inte avslutats i enlighet med 2021 års budget är omhändertagna och genomförs i huvudsak 2022. Tre nämndspecifika strategiska utvecklingsuppdrag kommer förskjutas till 2023.

Rekommendationer

Vi rekommenderar kommunen att aktualitetspröva riktlinjen för God ekonomisk hushållning ("Riktlinjer för god ekonomisk hushållning samt hantering markerings och resultatutjämningsreserv"). Riktlinjen är från 2013.

7.2 Redovisningsprinciper

Enligt RKR ska samma redovisningsprinciper som används i årsredovisningen tillämpas vid upprättande av en delårsrapport.

I delårsrapporten anges under avsnittet "Redovisningsprinciper" att redovisningen skett enligt god kommunal redovisningssed med vilket avses i överensstämmelse med LKBR och RKR:s rekommendationer med undantag för redovisning av pensionsskuld där kommunen upplyser om det avsteg som görs vid användandet av fullfonderingsmodellen istället för blandmodellen.

7.3 Resultat- och balansräkning

Resultaträkningen ska i sammandrag redovisa samtliga intäkter och kostnader under perioden. Balansräkningen ska i sammandrag redovisa kommunens samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på dagen för periodens utgång.

Kommunens resultat för delåret uppgår till -200 mkr, vilket är 1 262 mkr lägre än samma period förra året. Det beror främst på kommunens netto mellan orealiserade vinster och orealiserade förluster i finansiella placeringar uppgår till -854 mkr i jämförelse med föregående år 592 mkr. Under föregående år redovisades även en betydande realiserad vinst om 517 mkr vilket i år uppgår till 2 mkr.

Kommunens nettokostnader har ökat med ca 72 mkr mot föregående år vilket till stor del är drivet av ökade personalkostnader. Kommunen har under året ökat antal medarbetare med 184 personer. Skatteintäkterna och bidragen har ökat med 415 mkr, vilket resulterar i en förändring på verksamhetens resultat om 343 mkr mellan åren.

Kommunens prognos över resultatet för helåret uppgår till -588 mkr, vilket är 616 mkr mindre än budget. Avvikelsen är till stor del relaterad till förluster i kortfristiga placeringar.

7.3.1 Avsteg från lagstiftning och rekommendationer

Likt varje år sedan den s.k. blandmodellen för redovisning av pensioner infördes har kommunen enligt beslut i fullmäktige gjort avsteg från den lagstadgade redovisningsprincipen och redovisat pensionerna enligt fullfonderingsmodellen avseende pensioner intjänade före 1998. Kommunen uppskattar att resultatet skulle försämrats med 83 mnkr om kommunen följt lagstiftningen. Pensionsavsättningen enligt balansräkningen prognostiseras till bokslutet 2022-12-31 att uppgå till 2 242 mkr.

Vi bedömer utifrån avsteget att delårsredovisningen inte ger en rättvisande bild. Undantags avsteget bedömer vi att delårsredovisningen inklusive den sammanställda redovisningen ger en rättvisande bild av resultat och ställning i kommunen.

7.4 Driftredovisning

Enligt rekommendation 17 ska delårsrapporten innehålla en samlad – men översiktlig – beskrivning av kommunens driftsredovisning.

Enligt LKBR 10 kap 1 § ska driftredovisningen innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten.

Vår bedömning är att informationen kring driftredovisningen i delårsredovisningen uppfyller kraven i enlighet med lagstiftningen.

7.5 Investeringsredovisning

Enligt rekommendation 17 ska delårsrapporten innehålla en samlad – men översiktlig – beskrivning av kommunens investeringsverksamhet.

Enligt LKBR 10 kap 2 § ska investeringsredovisningen innehålla en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet och ger en rättvisande bild av årets investeringar.

Kommunens årsbudget för investeringar 2022 inklusive överförda medel uppgår till 908 mkr. Till och med augusti har kommunen investerat 455 mkr. Årsprognosen visar att kommunen kommer att investera 819 mkr. Därav kommer kommunen hamna 88 mkr under investeringsbudgeten. Det beror främst på lägre utgifter än budgeterat samt förseningar i en del projekt kopplat till Samhällsbyggnadsnämnden och Kultur- och fritidsnämnden.

Vår bedömning är att informationen kring investeringsredovisningen i delårsredovisningen uppfyller kraven i enlighet med lagstiftningen.

7.6 Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningens syfte är att ge en helhetsbild av kommunens ekonomiska åtaganden oberoende av i vilken juridisk form verksamheten bedrivs. Den sammanställda redovisningen ska omfatta sådan kommunal verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer.

Vi bedömer att de sammanställda räkenskaperna är väsentligt rätt.

7.7 Bedömning revisionsfrågor

Är delårsrapporten utformad och upprättad enligt lag om kommunal bokföring och redovisning och enligt rekommendationer från RKR 17?

Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är utformad och upprättad enligt lag om kommunal redovisning och enligt rekommendationer från RKR med undantag från lagkravet om redovisningen av pensionerna avsatta före 1998. Förvaltningsberättelsen innehåller en samlad bedömning om måluppfyllelsen för fullmäktiges övergripande mål för verksamheten.

Ger delårsrapporten en rättvisande bild av resultat och ställning?

Kommunen upplyser om att de i redovisningen gör avsteg från lagens krav av pensioner intjänade före 1998 och RKR 16 avseende den sammanställda redovisningen. Vi bedömer utifrån avstegen att delårsrapporten inte ger en rättvisande bild. Undantas avstegen bedömer vi utifrån vår översiktliga granskning att delårsrapporten för kommunen ger en rättvisande bild av resultat och ställning i kommunen.

Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda finansiella målen, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Vi bedömer sammantaget att resultaten i delårsrapporten är förenliga med de av fullmäktige fastställda finansiella målen. Vi bedömer att det finansiella målet hållbar ekonomi kan komma att uppnås för helåret. Det andra finansiella målet, kostnadseffektiv verksamhet, kan delvis uppnås.

Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för verksamheten, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Kommunen bedömer att 4 av de 11 verksamhetsmålen kan uppnås och att 7 delvis uppnås under året.

Linköping 2022-10-10

Peter Alexanderson

Revisionskontoret

John Johansson

KPMG